

Atak – kaikkea loistavaa

Kaikki, mitä Georg Barber alias Atak tekee, on loistavaa.

TEKSTI MATTI HAGELBERG

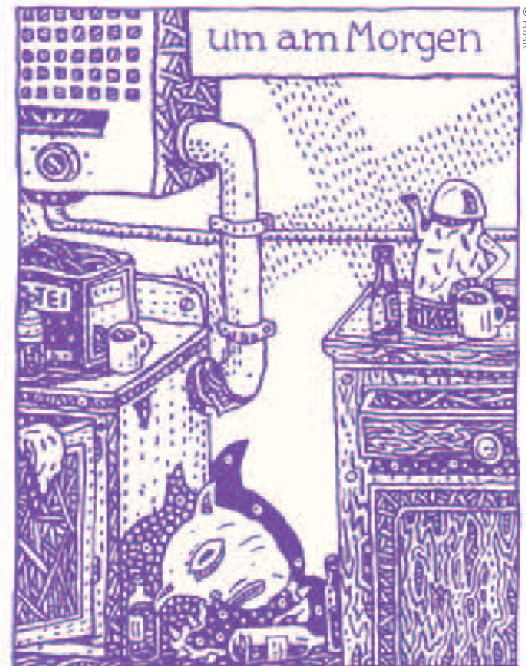
Vuonna 1999 Atakilla oli näyttely Riikka Ala-Harjan projektigalleriassa Helsingissä. Hän oli tuonut mukanaan matkalaukkunäytelynsä Toy Box, kokoelman leluja, joista hän oli askarrellut pahvikopiot. Atak kutsui ryhmää bändiksi. Bändi oli ennen Helsinkiä kiertänyt jo monessa kaupungissa.

Atak on käynyt Suomessa moneen otteeseen. Usein hän asui Riikan talossa Vartiotsaassa. Souti lahden poikki kaupunkiin lähtiessään. Yhdellä näistä kaupunkimatkista tapahtui niin, että Tokoinrantaa pitkin kävellessämme näimme edessämme ukon veden varassa pärskimässä. Muiden auttajien kanssa nostimme hänet rantaan. Ukko makasi ja haukkoi henkeään. Hänen toverinsa pilkkasivat häntä Miina Sillanpään muistomerkini juurelta. Vaikutelma oli hukan kaurismäkeläinen.

Kaikki, mitä Atak tekee, on loistavaa. Muun muassa Jöröjukka-kirja, jonka hän lähetti minulle kuukausi sitten, on loistava. En välttämättä ole puolueeton arvioitsija.

Oikeasti Atak on Georg Barber. Hän on syntynyt vuonna 1967 Frankfurt/Oderissa, Itä-Saksassa. Hän opiskeli kuvallista viestintää Berliinissä. Hänen ensimmäinen kirjansa *Atak – Flowers of Romance* ilmestyi vuonna 1992. Samana vuonna kuin oma *B.E.M.* numero ykköseni. Kukat ja romantiikka ovat pysyneet mukana Georgin tuotannossa. En muista missä näin hänen töitään ensimmäisen kerran. Se saattoi olla Hännisen ja Kemppisen toimittamassa *Vieraita kaukaisista maista* -antologiassa. Saattoi se olla jossain muuallakin.

Ensimmäinen Georgin kir-

© ATAK

ja hyllyssäni oli pieni Schorkriegel-sarjan *Génération d'Automne*, kaunis kaksivärinen kirja kasveista ja eläimistä ja kesän lopusta. Toinen kirja hyllyssäni oli *Alice, küss den Mond bevor er schläft*.

Tapasin Georgin ensimmäisen kerran Luzernin sarjakuvafestivaaleilla vuonna 1997. Tiesimme toisemme jo ennalta. Niille jotka eivät tunne Luzernia voin kertoa, että se on yksi niistä Euroopan kaupungeista joissa Wagner sävelsi. Niitä kaupunkia on muitakin. Wagner pysytteli askeleen edellä velkoja ja mustasukkaisia

hajoaa, mutta tämä kaksoisnumero on komea kokonaisuus. Varsinaisen tarinan lisäksi kirjassa on hienoja käsinmaalattuja mainoksia ja keskivaikeilla vierailevien piirtäjien osio. Riikka Ala-Harja ja minä olemme mukana Amosson-tarinallamme. *Kekkosta* piirtäessäni ajattelin usein tätä kirjaa, joka tuntuu tarjoavan lukijalle useita sisääntuloreittejä, tilaa olla ja luoda omia merkityksiään.

Poesie in a Time Box on suurenmoinen kirja. Se on aikakapseli, johon on sullottu todistusaineistoa eräältä

Jos Georg olisi eläin, olisi hän karhu.

aviomiehiiä. Georg ei tietääkseni juuri kuuntele Wagneria. Sibeliusta kylläkin. Beatlesia, Beastie Boysia, Beckiä.

Jos Georg olisi eläin, olisi hän hyväntahtoinen mutta melko suorapuheinen berliiniläiskarhu. En ole koskaan tuntenut oloani oikein kohtoisaksi sarjakuvavariennoissa. Luzernissa viihdyin erinomaisesti ja Atakin kanssa tulimme heti juttuun mainiosti. Hän omisti Jack Kirbyn originaalisivun ja hän oli tavannut Gary Panterin. Tuollainen tekee vaikutuksen. Olimme molemmat RAW-antologian kasvatteja. Seikka, joka yhdistää monia sukupolvien tekijöitä.

Jos olisi pakko mainita vain kaksi Georgin kirjaa, mainitsisin *Wondertüte* numeron 5/6 ja *Poesie in a time Boxin*. Ensin mainittu on Gary Panterin *Jimbo – Adventures in Paradise* ja muutama muun ohella todennäköisesti kirja joka on eniten innoittanut minua omassa työssäni. *Wondertüten* n. 100 sivuisessa tuplanumerossa demonikoira riehuu Berliinissä. Päähenkilöt Anselm ja Anke ratkovat koirien arvotusta. Atak yhdistelee eri tekniikoita, maalausta, lyijykynäpiirrosta, tussipiirrosta ja käyttää sitaatteja eri sarjakuvista.

Muuhemmissä osissaan demonikoiran tarina hieman

historialliselta ajanjaksolta. Kirjan jokainen sivu on jaettu viiteen osaan. Ylinnä minuit yhdestä sataan. Sitten sanat. Sitten lauseet. Sitten kuvasitaatit. Alimpana teosten nimet (kirjat, elokuvat, sarjakuvateokset...). Sivun toisensa perään näennäisen satumanvaraiset sanat, lauseet ja kuvat seuraavat toisiaan. Keskenään ne alkavat luoda uusia merkityksiä.

Välillä irralliset kuvat muodostavat jatkumoa. Magritten knallipäät vierailivat useammassa kuvassa. Laajimmin siteerataan *Chesster Brownin Ed, iloinen kloovni* -teoksen masturbaatiokohtausta. *Daniel Clowesin Like a Velvet Glove Cast in Iron* -tarinasta lainataan ruutu jos toinenkin. Myös omia teoksiaan Atak siteeraa usean kuvan verran. *Poesie* on hurmaava ja vangitseva lukukokemus, jota lukee kuin salapoliisiromaania tai ristisanatehtävää. Se on runollinen ja melankolinen, kuten Georgin sarjakuvat usein. Tai installaatiot. Tai kirjankuvitukset.

Olen tavannut Georgin useaan otteeseen, joskus Berliinissä, Suomessa useammin. Berliinin ensimmäisten sarjakuvafestivaalien aikana syyskuussa 2001 asuimme hänen työhuoneellaan Katja Tukiaisen kanssa. Siellä sain viimein nähdä aidon Jack Kirbyn ja siellä Georg tutus-

tutti minut Jockum Nordströmin teoksiin. Hän soitti meilile Tiny Timin levyä. Hyllyt olivat täynnä vanhoja leluja. Kioskilta ostimme wunder-tüten, paperitötterön, joka oli täytetty makeisilla. Makeisten seassa taisi olla joku pieni yllätyskin. Kun lensimme kotiin, olivat amerikkalaiset koneet juuri törmäämässä pilvenpiirtäjiin valtameren toisella puolen.

Viimeksi kohtasin Georgin Riikassa. Kaupungissa, jossa Wagner aikoinaan työskenteli. Toy Box -bändi oli edelleen kiertueella. Ennen kuin taas erosimme, muistutin häntä Tokoinrannan tapauksesta, joka omasta mielestäni oli ollut mieleenjäävä kokemus. Ensin vaikutti kuin Georg ei muistaisi koko juttua. "Niin", hän sitten sanoi, "luulin että se on ihan tavallista Helsingissä." Ja hymyili kuin karhu hunajäkätöllään. ●

Valikoitu bibliografia:

1992 Atak –The Flowers of Romance. Martin Barber Verlag
1995 Alice, küss den Mond bevor er schläft. Jochen Enterprises
1998 Génération d'Automne. Les Étoiles Les Cochons –Edition
1999 Poesie in a Time Box
2000 Wondertüte # 5/6. Reprodukt
2009 Der Struwwelpeter, Fil & Atak. Kein & Aber
1994 Vieraita kaukaisista maista, Hänninen&Kemppinen (toim.). Jalava

Saksasarjakuva-näyttely Goethe-instituutissa

© MARTIN TOM DIECK

TEKSTI VESA SAARINEN

Saksalainen sarjakuva ist hier

Helsingin Mannerheimintieellä sijaitsevassa Goethe-instituutissa on syyskuun 12. päivään asti esillä laaja otos saksalaista sarjakuvaa. Upea näyttely kannattaa käydä katsomassa, sillä näyttelyssä käy selväksi, että saksalainen sarjakuva on paljon muutakin kuin **Ralf Königin** pottunokkia.

Näyttelyssä on esillä yli kymmenen saksalaisen sarjakuvataiteilijan töitä. Mukana ovat myös Helsingin sarjakuvafestivaaleilla vierailevat **Sascha Hommer** ja **Martin tom Dieck**.

Eteläisessä Saksassa kasvaneen **Sascha Hommerin** töissä yhdistyvät syrjäytyneet, hieman ulkopuoliset hahmot **Lewis Carroll** -henkiseen absurdiuteen. Sarjakuvafestivaaleilla aiemminkin vierailleen **Martin tom Dieckin** visuaalisesti huimaavissa töissään on eksistentiaalinen vire.

Muista näyttelyn taiteilijoista erityisen mielenkiintoisia ovat muun muassa vähäeleinen mutta puhutteleva **Arne Bellstorf**, graafisen melankolinen **Anke Feuchtenberger** ja poliittisen sarjakuvan osaaja **Isabel Kreitz**.

Näyttelyssä kiinnostavaa on kahden sarjakuvasukupolven sulava kohtaaminen. Mukana on paitsi saksalaisen indie-sarjakuvan varhaisempia innoittajia, myös otteita saksalaisesta nykysarjakuvasta. Kaikkia näyttelyn taiteilijoita yhdistää kokeellisuus; halu revitellä sarjakuvan ja kuvittamisen rajoja.

Comics, Manga & Co. die neue deutsche Comic-kultur –näyttely. Goethe-instituutti, Mannerheimintie 20 A, 15.8.–12.9.